

Datum
2018-10-25

Ert datum
2018-08-29

Finansdepartementet

ESV dnr
2018-00814-2

Er beteckning
Fi2018/02864/S1

103 33 Stockholm

Handläggare
Peter Höglund

Yttrande över delbetänkandet Ett mer konkurrenskraftigt system för stöd vid korttidsarbete (SOU 2018:66)

Ekonomistyrningsverket (ESV) kan inte tillstyrka förslaget i delbetänkandet eftersom riskerna med förslaget inte är tillräckligt utredda. Förslaget riskerar medföra att företag får stöd trots att det inte behövs samt att arbetstagare i högre grad stannar kvar i lågproduktiva företag, så kallade dödvikts- och undanträngningseffekter. Konsekvensanalysen är bristfällig vad gäller dessa effekter. Eftersom förslaget kan ha negativ påverkan på både de offentliga finanserna och den ekonomiska tillväxten bör riskerna utredas ytterligare och ställas mot förslagets beskrivna fördelar innan det går att visa att förslaget bör genomföras.

ESV håller med utredningen om att konsekvensanalysen bör utvecklas, t.ex. i samband med utredningens slutbetänkande. Det är främst de indirekta effekterna av förslaget som behöver utvecklas. I de exempel på offentligfinansiell effekt som finns i delbetänkandet ingår kostnaden för själva stödet samt effekten på inkomstskatten pga. arbetstagarens del av arbetstidsförkortningen (löneminskning). ESV anser att även effekten på socialavgifterna och arbetslöshetsersättningen bör siffrasättas så att kostnaden för utredningens förslag blir mer rättvisande. ESV bedömer att kostnaden för förslaget ökar med ca 20 procent, jämfört med utredningens exempel, om löneminskningens effekt på socialavgifterna tas med.

Effekten på arbetslöshetsersättningen är mer svårbedömd. ESV anser dock att den är viktig för att bedöma om förslaget ska genomföras eller inte. En bedömning kring antalet personer som inte blir arbetslösa pga. stödet vid korttidsarbete är också en bedömning av förslagets effektivitet. Ju fler företag som skulle välja att behålla sin personal även utan stödet, desto lägre effektivitet och därmed större dödviktseffekter. Eftersom utredningen även nämner att finansieringen för förslaget kan ske inom utgiftsområdet för Arbetsmarknad och arbetsliv, bör effekten på arbetslöshetsersättningen analyseras vidare.

Som nämns i utredningen finns även risk för undanträngningseffekter av förslaget. Förslaget kan leda till att arbetstagare i högre grad stannar kvar i lågproduktiva företag och därmed motverkar strukturomvandling i ekonomin. Därför har

utredningen utformat villkoren för stödet så att det endast är företag med behov av tillfälligt stöd som kan få stödet, efter beslut av Tillväxtverket. Hur Tillväxtverket ska bedöma att det enskilda företaget har hamnat i en tillfällig allvarlig ekonomisk svårighet preciseras dock inte. Det kan vara svårt att avgöra om det ekonomiska svårigheterna är tillfälliga eller inte. Från både företagen och arbetstagarna i företagen finns incitament att söka stöd även om det inte är fullt utrett från deras sida att behovet är tillfälligt.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Utredare Peter Höglund har varit föredragande. I beredningen har också avdelningschef Bo Stoltz medverkat.

Datum: 2018-10-25

Underskrift

Clas Olsson

Namnförtydligande

Föredragande

Peter Höglund

Namnförtydligande